

Рускуліс Лілія – д-рка пед. н., професорка, в.о. завідувачки кафедри української мови, літератури та методики навчання Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова.

Манакова Любов – студентка філологічного факультету Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, спеціальність А4 Середня освіта (Українська мова і література).

SMART-ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

У тезах розглянуто сутність концепції розумної освіти як сучасного етапу розвитку освітніх систем у контексті цифровізації суспільства. Проаналізовано основні характеристики розумного навчання, зокрема його гнучкість, персоналізація, використання мультимедійних технологій і мобільних пристроїв. Визначено роль цифрових технологій у процесі формування ефективного освітнього середовища й адаптації освітнього процесу до індивідуальних потреб учнів. Окреслено переваги й перспективи розвитку розумної освіти.

У сучасних умовах стрімкого розвитку інформаційних і цифрових технологій освіта зазнає суттєвих трансформацій. Традиційні підходи до організації освітнього процесу вже не повною мірою відповідають потребам інформаційного суспільства, що зумовлює необхідність упровадження нових освітніх моделей. Однією з них є smart-освіта, яка передбачає використання гнучких, адаптивних і технологічно орієнтованих підходів до навчання. Smart-освіта – це «навчання в інтерактивному освітньому просторі за допомогою світового контенту, який знаходиться у вільному доступі» [2]. На відміну від традиційної освіти, де переважають стандартні методи й викладач, smart-освіта орієнтується на індивідуальні потреби, темп і стиль навчання кожного здобувача освіти.

Аналіз діяльності громадської організації «Смарт освіта» уможливив виокремлення основних її принципів, зокрема доступність, гнучкість, цифровізація, індивідуалізація навчання й психологічна підтримка [4].

Технологічна основа smart-освіти базується на активному використанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових ресурсів і мережевих можливостей. Як зазначає А. І. Твердохліб, впровадження smart-технологій пов'язане з використанням комплексних інтерактивних засобів навчання, які забезпечують ефективність освітнього процесу. Важливим є застосування цифрових платформ й онлайнресурсів, що дозволяють отримувати доступ до навчальної інформації в будь-який час і з будь-якого місця. Це сприяє формуванню відкритого освітнього середовища, де учасники

освітнього процесу можуть взаємодіяти, обмінюватися досвідом і спільно створювати продукт. Значний вплив на розвиток smart-освіти має мобільне навчання, яке стало можливим завдяки широкому впровадженню мобільних пристроїв і бездротових мереж. Це розширює можливості навчання поза межами традиційної аудиторії та забезпечує гнучкість освітнього процесу [5, с. 301-304].

Інтерактивні освітні інструменти також є важливим елементом smart-уроку, оскільки підвищують зацікавленість учнів і забезпечують активну участь у процесі навчання [3, с. 20-25].

Переваги smart-освіти полягають у її гнучкості й адаптивності, що дозволяє навчатися незалежно від часу й місця й урахувати індивідуальні потреби учнів. Вона підвищує мотивацію, стимулює когнітивну активність, творчу діяльність і саморозвиток учнів. Інтеграція сучасних технологій, електронного навчання та мультимедіа полегшує візуалізацію матеріалу й ефективне управління освітнім процесом. Крім того, smart-освіта готує компетентних фахівців для розумного суспільства й сучасного ринку праці [6, с. 31–38].

Серед основних викликів smart-освіти можна виокремити цифрову нерівність, що проявляється в різному рівні доступу до сучасних технологій та інфраструктури. Важливою проблемою залишається і недостатнє технічне забезпечення закладів освіти, що уповільнює впровадження інновацій. Окремої уваги потребує підготовка викладачів, зокрема розвиток їхніх цифрових компетентностей. Крім того, актуальними є питання безпеки й захисту персональних даних у процесі використання новітніх технологій [7, с.172].

Перспективи широкого впровадження зазначених інструментів безпосередньо залежать від рівня цифрової грамотності як здобувачів, так і викладачів. Smart-освіта вимагає від педагога переходу від ролі транслятора знань до ролі ментора та фасилітатора, який допомагає орієнтуватися у світовому інформаційному просторі

Smart-освіта є стратегічним інструментом модернізації вищої школи, що забезпечує перехід від пасивного засвоєння знань до активної взаємодії в цифровому просторі. Упровадження інтерактивних платформ і персоналізованих траєкторій навчання дозволяє адаптувати освітній процес до викликів сучасного інформаційного суспільства. Попри технічні й інфраструктурні виклики, концепція smart-освіти створює фундамент для підготовки конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих у європейський науковий і культурний контекст.

Література

1. Використання SMART-технологій в освітньому процесі.
URL: <http://library.ippro.com.ua/attachments/article/645/SMART%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0.pdf> (дата звернення: 26.03.2026).

2. Дубова Н. В. Smart-освіта як засіб формування конкурентоздатності фахівців харчової галузі. *Актуальні проблеми підготовки фахівців у галузі харчової промисловості та сфери обслуговування*. Умань: УДПУ ім. Павла Тичини, 2019. С. 20.
3. Зоря Ю., Лесечко О. SMART-освіта: особливості створення захоплюючих уроків: навч.-метод. посіб. Черкаси, 2021. С. 20-25 URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2017/1/49.pdf> (дата звернення: 26.03.2026).
4. Інноваційні технології та інноваційні методики навчання в освіті дорослих. С. 172 URL: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/5647/5075> (дата звернення: 26.03.2026).
5. Нестеренко І. П. Основні переваги використання смарт-технологій в освіті. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. Серія «Педагогіка та психологія». 2023. Т. 9, № 1. С. 31–38.
6. Про організацію [Електронний ресурс] / Громадська організація «Смарт освіта». URL: https://smart-osvita.org/about_pro_nas/ (дата звернення 26. 03. 2026)
7. Твердохліб А. І. Смарт-технології в системі сучасної освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців*. 2017. Вип. 1 с. 301-304 URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2017/1/49.pdf> (дата звернення: 26.03.2026).

Рускуліс Лілія – д-рка пед. н., професорка, в.о. завідувачки кафедри української мови, літератури та методики навчання Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова.

Пономаренко Вікторія – студентка філологічного факультету Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, спеціальність А4 Середня освіта.

РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

У тезах досліджено ключові вектори впровадження штучного інтелекту (ШІ) у систему закладів вищої освіти. Проаналізовано вплив його на індивідуалізацію навчання, етичні аспекти академічної діяльності й використання великих даних для управління закладами освіти. Матеріал базується на аналізі наукових публікацій 2022-2024 років, що висвітлюють актуальні тренди цифровізації університетського середовища

Сучасний етап розвитку вищої школи характеризується впровадженням персоналізованого навчання через адаптивні платформи. ШІ будує індивідуальні траєкторії, аналізуючи швидкість засвоєння матеріалу кожним студентом. Це вирішує проблему «середнього студента», надаючи додаткові пояснення тим, хто має труднощі, і складніші завдання лідерам групи [2, с. 45].

Огляд наукових джерел дозволяє стверджувати, що штучний інтелект – це «продуктом людської діяльності, має значний потенціал для трансформації